

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Rebus Gestis Beati Aloysii Gonzagæ E Societate Iesv

Marchetti, Annibale

Florentiæ, 1687

Capvt XI. Corporis, animique inordinatos motus acriter cohibet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43962

*Corporis , animique inordinatos motus
acriter cohibet .*

Alta petē-
tibus cor-
poris sar-
cina impe-
dicato .

Responſio
Al: ad eos
qui aſperā
eius vitam
damnabāt

Vm ad ardua, summaque niten-
tibus nihil æquè impedimento
fit, atque corporis sarcina,
eiusque altrices animi cupidi-
tates; egregiam semper illi mi-
nuendæ, istis comprimendis
operam Aloysius navavit. Quia verò, incon-
sulto Domus Præfecto, nihil unquam sibi per-
missum voluit; ad eum solitus erat crebrò his
de rebus referre, ac veniam asperè sese tra-
ctandi postulare, nec nisi eâ impetratâ, modò
precibus liceret, discedere. Mirantibus verò nõ-
nullis, ac religionem iniicientibus, quòd tam
importunè peteret, quæ attritis suis viribus gra-
viora esse intelligeret, quæque gravissimis æta-
te, & prudentiâ Patribus minùs probari com-
pertum haberet; in hæc verba responsum da-
bat: fractas mihi esse vires, eos qui summam
imperij tenent, haud fallit: promptum est, ex-
positumque cernentibus: qui nam interea sen-
sus in animo meo lateant, quæque huiusmodi

re-

rerum cupido, iuvat retegere, eâ spe, vel petita unius Dei causâ afflictationis præmium, vel certè petitionis ipsius non defuturum. Nec fugit, multa mihi ab iisdem non concedenda: verùm cum Divino Spiritu instincti sæpè nonnulla præter spem concesserint; semper paratus peto, animoque saltem præsumptas, ac devoratas pœnas suâ mercede non fraudatum iri certum habeo. Mitissimo enim Deus ingenio, non cruore fuso, sed voluntate eius causâ fundendi, ultimaque omnia, ne eius Numen violetur, patiendi, gaudet. Patrum (quorum mihi authoritas obijcitur) vitæ asperioris institutum improbantium, duplex esse genus intelligo: alijs enim vita, quemadmodum oratio: utraque mitis: & quam sibi optant, ceteris faciles indulgentiam condonant, ne solitudine fortasse pateant, quoque in plures dispersâ, hoc ipsi minore premantur invidiâ. Aliorum sermo haud cum moribus congruit: lenis ille ex horum severitate tanquam fluvius e cauitibus prodit: sibi rigent, ceteris fluunt: quosque etiam sibi dumos aggerant, sæpè ex alieno colligunt, dura nimirum, atque aspera usurpantes, quibus alios levant. Hos illis auctoritate præstare minimè dubium esse cuiquam possit: igitur non contumaciæ vitio mihi dandum,

dum, si ut istos sequar, illos non contemptos, sed relictos præteream: & licet aspera deserenda hi mihi verbo authores sint, factis tamen, fidelius sensa renunciantibus contrarium docet. Malo autem quod quisque dat sibi consilium capere, quam quod ceteris. Alias quoque rationes ab severiore disciplinâ revocantibus interdum suggererat. Voluntarias corporis pœnas haud in ultimam, curuamque senectam reiiciendas, in quam scilicet tam multas aetas deveheret, ut ferendis sponte susceptis vires minimè suppeterent. Inde sanctissimos etiam viros eò ætatis progressos aliquid de consuetis laboribus, supplicijque, quibus iuvenilem contumaciam fregerant, remittere, coactos. Ætatem castigatione indigere, usque dum pateretur: robore ad patientiam sublato etiam ad contumaciam tolli: itaque nihil frangendum in attrito per ætatem corpore superesse. Præterea cum certò constet assuetudine, atque usu aspera levigari, intermissione levia etiam rigere; nihil magis præstandum, quam ne assiduâ operâ tritos quodammodo, atque heberatos cruciatus missos faciamus: secus cum repetendi erunt, asperitate suâ revocatâ terreant, & patientiæ virtus tot tantisque parta laboribus, cessatione, atque otio marcescet.

Iactan-

Aliæ rationes contra impugnantes vitæ austeritatem

Iactantibus verò nonnullis Christianæ men-
tis integritatem ipsius mentis, non corporis ca-
stigatione parari: *Hæc, inquit, oportuit facere,*
& illa non omittere: subiecitque nunquam audi-
tum, quempiam ad summum Euangelicæ san-
ctimonix culmen egressum, quò, castigato cor-
pore, quasi adacto fustibus iumento, non aspi-
raverit: eumque ipsum Parentem Ignatium,
quem nobis Deus & voce Doctorem, & rebus
gestis documentum dedisset, tam nimium in-
sefe vexando proditum, præsertim sub vitæ san-
ctioris initium; ut non adigere ad montem a-
sellum, sed relinquere ad radicem voluisse quo-
dammodo videretur: eundemque in legibus ab-
se statutis certum nullum edomando corpori
modum imperasse, eò quòd persuasum haberet,
ut ipsemet prodidit, universis Societatis viris
rem hanc usque adeo cordi futuram, ut impe-
rio inhibendis, non incitandis opus foret.

Denique, ut paucis complectar, quæ de hoc
severioris vitæ studio dicenda supersunt; ita
occasione sese cruciandi Aloysius perpetuò im-
minebat, ut quidquid rerum ageret, sive sta-
ret, sive sederet, aut graderetur, semper, cir-
cumspectando peruestigaret, nunquid incom-
modi, aut laboris inesset, cuius patientiâ exer-
seri posset. Fuitque nonnullorum opinio, illi,

Q quòd

Matt. 23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

23

quòd plus æquo in suum corpus sæviret, hæud omnino impune futurum: sed supremis vitæ temporibus aliquid anxietatis ferendum, & fortasse etiam piaculares post obitum flammæ eâ ob rem subeundas. Cum verò ij, qui præerant imbecilliores eum esse compertum, quam ut cilicia, flagella, inedia, atque alia id genus ferre posset, ijs omnibus interdixissent; ille ne voluntariæ vexationis fructu careret, eius iacturæ damna, vel sacri alicuius libelli lectione, illius præsertim, qui de imitatione Christi inscribitur, vel Templi aditu, aliove pietatis munere sarcire curabat. Illud præterea studebat, ut eiusmodi sese pœnis affligeret, quibus nec suæ valetudini incommodaret, nec alienæ voluntati reluctaretur: tametsi id ipsum non sine eius, cui parebat, permisso, unquam auderet. Ita cum de superiore loco pro tyronum, atque adolescentium consuetudine exercitationis gratiâ illi declamandum esset, petijt, impetravitque, ut Hispanicâ linguâ ad concionem loqueretur, quò sibi veluti iuvenili quâdam levitate plausum aucupanti risum, contemptumque in vulgus captaret.

Quod ad animi cupiditates comprimendas attinet; frenato, subduetoque illis sensuum, & corporis ministerio, veluti emortuas, utpote mem-

Vetitos cruceiatus alijs officijs, vel innoxijs pœnis commensurat.

Hispanica lingua ad sui contemptum declamar.

Animi cupiditates ferè emortuas habet

mēbris omnibus captas, habuit. Quia verò tantā morum integritate ad antiquam primorum Parentum innocentiam regressus videbatur; etiam in antiquam pravæ omnis cupiditatis, seu Fomitis, ut vocant, vacuitatem (quod beati illius ævi decus præcipuum fuerat) remigrasse crederes. Siquidem cum omni virtutum genere maximè flourer, quarum est, parem propensionem ad honesta conferre, atque auferre ad turpia; omni propemodum Fomite caruisse necesse est, cui propensio ad malum rationis imperio prævia (quæ Fomitis apud Theologos vis est) ferè inerat nulla. Solent tamen qui eò integritatis peruenere, ut nonnisi levissimis sese noxis obstringant, latentem consternationis, ac diffidentiae scopulum offendere, cuius declinatio haud vulgarem peritiam postulat: cum enim nemo ferè mortalium sit, cuius vestigium ardua, præruptaque virtutis via aliquando non fallat, leviterque saltem ad lapsum inclinet; qui minùs cautè incedunt, ubi paululùm gressus fluxerit, toti animo concidunt, diùque consternati iacent: perinde, ac firmioribus viribus opus sit tam ardua tentare, ac superare molientibus: quod unicè supplantanti Dæmoni propositum fuit, qui sæpè ad leviam sollicitat, ut prolapsos in diffidentiam, ac vitæ

Q 2

fan-

Proprietas
sunt
quod
sunt

Sancti Viri
diffidentie,
& consternationi
obnoxij.

Sancti Viri
diffidentie,
& consternationi
obnoxij.

Sancti Viri
diffidentie,
& consternationi
obnoxij.

Quo pacto
eam tenta-
tionē supe-
ravit.

sanctioris desperationem impellat. Id a Magistro suo Piscatore olim edoctus Aloysius, siquid aliquando peccasset, positus humi genibus, oculisque in Cælum sublatis huiusmodi prece utebatur: en Domine quàm infirmus sum, ac pronus in malum: ignosce quæso & factâ pro tuâ benignitate delicti gratiâ, ne ultra labar, vires in posterum suggere. Quo dicto statutâ apud animum suum in diem certum eius culpæ confessione, serenatâ mente, vultuquè, securus acquiescebat. Negabat præterea plus nimio levibus eiusmodi noxis mærerere, hominis esse, sibi pænitus perspecti, suamque tenentis imbecillitatem. Nequaquam enim latere, qui se probè intelligat, ex infelici solo dirâ Numinis execratione olim devincto, aliud nihil præter spinas, ac tribulos sponte suâ provenire posse.

Modus cõ-
fitendi cul-
pas.

Scrupulo-
rum pestis
quam ani-
mo perni-
ciosa.

Cum verò culpas suas sacrâ proderet Omologesi, mirâ perspicuitate, prima earum initia, ultimum, quò tandem pertinerent, exitum aperiebat: idque æquè ingenti, ac sedato doloris sensu, quem scilicet nulla scrupulorum anxietas interpellaret: quemadmodum pestis huius proprium est, quæ ingenuo animi doleri, ut lolium tritico, humorem, vigoremque, lacrymis omnibus in scrupulos abeuntibus, subducit. Neque verò erat contentus sua errata-

in

in aurem Sacerdotis utcunque infurrare; sed, quò in futurum cautior fieret, publicâ exprobratione ea sibi obiectari, atque asperioribus verbis perstringi curabat: quapropter conscripta in schedulâ Domus Præfecto deferebat, ut is obiurgatore inducto, sibi pro concione exprobrari mandaret. Nec abuebat Rector, sed ij, quibus id negotij dabatur, intelligentes obiurgationem sibi parùm procedere, nec tantæ virtui vellicandæ verba succurrere, in eius laudes etiam non quærentibus obuias, crebrò devolvebantur. Quod cum Aloysius iterum, ac tertio animaduertisset, no-

Calpas sibi publicè exprobrari petit:

vum consilium cepit, nunquam

in posterum periculosam

sibi aleam subeundi,

ne honores,

quorum

est

fugientes insequi, ad se

insectandum fugien-

do provo-

caret.

∴

Q3

CA